

LJUBLJANSKI ZVON

MESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST IN PROSVETO.

LETNIK XL.

1920.

ŠTEVILKA 6.

VOJESLAV MOLÈ:

IZ „SUŽNJEVIH SONETOV“.

I.

Zarij se vase, suženj, ne sprašuj:
odkod, zakaj, v katere speš daljine.
Ostani bližnjemu in sebi tuj,
ostani to, kar si: število brez vsebine.

Nekdo te s smehom je iz temnih struj
poklical na zavesti visočine:
„Na, živi, pes, in svojo dušo truj
z napoji hrepeneče bolečine!“

Nekdo... o kdo? Bog? Satan li? Glumač?
Pač isti le, ki jutri ti s peroti
okove sname, ko te s tvoje poti

spet pahne v prazna brezdna pozabljenja —
in ti v pepelu mrtvem hrepenenja
postaneš prah, ti človek — pes — berač...

II.

Čemu vsa laž zvonečih besedi?
Čemu koturni? Strgaj krinko z lica.
Le človek si! In v srcu ti gori
le medle onemoglosti resnica.

Ni misli, da te dvignè čez poti,
ki gre jih slepo tvoja repatica.
In kamor zreš: v prepade zro oči
in vanje padaš kot zadeta ptica.

V resničnosti glej! Kjer sta v najgloblje sence
gorje in beda splela svoje vence,
tam vprašaj se, kaj se boga igraš.

Tam z dušo se odkrito razgovori,
napuh titanski, suženj, v njej zamori.
Le človek si! Vse drugo je le laž.

III.

O polnoči prišel je Satan k meni
in šla sva v gluho noč jaz in moj gost,
obstala pri gomili zapuščeni,
kjer pokopana moja je mladost.

Gorje je vstalo v duši pogubljeni.
„Ti v njeno si srce vsejal bridkost,
ti strgal z las jej venec razcveteni
in pahnil v grob ponižano mladost.“

Skoz tmo so zableščale mu zenice:
„Sam si jo kinčal s cvetjem, sam pravljice
pretvarjal jej v bodočnost, v solnce mrak.“

„Kaj mi je v srcu vera v solnce klila?“
V krohotu so mu zašumela krila:
„Zakaj si upal in verjel! Bedak!“

IV.

Za senco senca šli smo v pusti dan
z upehanimi, trudnimi koraki.
Krog nas jesen, nad nami jata vran,
za nami grozni, žalostni oblaki.

Počitek kratek. Top pogled čez plan:
pri križu križ — par tisoč — vsi enaki.
Kot da ves svet je z njimi posejan,
molčijo v stepi križi nad junaki.

Na grob sem vsedel se in bral besede:
„Junak. Ujetnik — in pepel in prah.
Zdaj spi. In spi moj up in spi moj strah.“

Pogled je križev štel neštete grede,
roké so se zarile v grud prsti...
„Da bi že spalo, srce, tudi ti!“

Krasnojarsk v Sibiriji, 22.—24. IX. 1918.

Opomba k četrtemu sonetu. Na poti iz Krasnojarska v Vojennyj Gorodok — tabor vojnih ujetnikov — leži pokopališče, kjer je pokopanih 10.000 vojnih ujetnikov.

FRANJO ROŠ:

POTOVANJE.

V zimo in noč peketajo konji,
trudni in vroči so jim dihi.
Mi pa na vozu resni in tihi
v molk in noč prisluškujemo.

Gorko vino, odprta srca,
mehkih oči plameni vanja,
da vso pot nam v njih pozvanja
in nas uspava v toplo slast.

Mrko molčimo v svetle sanje.
Že smo blizu jutranji zori,
že so daleč beli dvori,
zveste straže naših sreč.

V belih dvorih so srca ostala,
zdaj nam je težko in sladko za njimi.
Tiho potujemo v motni zimi,
z nami sanje, ljubezen, molk.

